

**MODEL SIMULARE EXAMEN DE BACALAUREAT
2017**

Subiectul I **30 puncte**

1. Să se arate că numărul $\sqrt[3]{3}$ aparține intervalului $(\sqrt{2}, \log_2 5)$.
2. Să se afle valorile reale ale lui m știind că $x^2 + 3x + m \geq 0$, oricare ar fi $x \in \mathbb{R}$.
3. Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $\sin(x + \frac{\pi}{6}) + \cos(\frac{\pi}{3} - x) = 1$.
4. Să se determine numărul funcțiilor strict monotone $f: \{1, 2, 3\} \rightarrow \{5, 6, 7, 8\}$.
5. Să se determine $m \in \mathbb{R}$ știind că vectorii $\vec{u} = 2\vec{i} - 3\vec{j}$ și $\vec{v} = m\vec{i} + 4\vec{j}$, sunt perpendiculari.
6. Să se arate că $\operatorname{tg}1^\circ \cdot \operatorname{tg}2^\circ \cdot \operatorname{tg}3^\circ \cdot \dots \cdot \operatorname{tg}89^\circ = 1$.

Subiectul II **30 puncte**

1. Se consideră sistemul
$$\begin{cases} x + 2y + z = 1 \\ 2x - y + z = 1 \\ 7x - y + az = b \end{cases}$$
, unde a și b sunt parametri reali.
  - a) Să se determine $a \in \mathbb{R}$, pentru care determinantul sistemului este egal cu zero.
  - b) Să se determine valorile parametrilor $a, b \in \mathbb{R}$ pentru care sistemul este incompatibil.
  - c) Să se arate că există o infinitate de valori a lui a și b pentru care sistemul admite o soluție (x, y, z) , cu x, y, z în progresie aritmetică.

2. Se consideră mulțimea $G = \left\{ \begin{pmatrix} x & iy \\ iy & x \end{pmatrix} \mid x, y \in \mathbb{R}, x^2 + y^2 \neq 0 \right\}$.

- a) Să se demonstreze că G este parte stabilă în raport cu înmulțirea matricelor $M_2(\mathbb{C})$.
- b) Să se arate că $(G, \cdot)$ este grup abelian.
- c) Să se arate ca funcția $f: (\mathbb{C}^*, \cdot) \rightarrow (G, \cdot)$ cu $f(x+iy) = \begin{pmatrix} x & iy \\ iy & x \end{pmatrix} \forall x, y \in \mathbb{R}$ este izomorfism de grupuri.

Subiectul III **30 puncte**

1. Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 + 1$.
  - a) Să se arate că șirul $(x_n)_{n \geq 1}$ definit prin $x_1 = \frac{1}{2}$ și $x_{n+1} = f(x_n)$, $\forall n \geq 1$ are limită.
  - b) Să se arate că funcția $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = \begin{cases} xf(x), & x \leq 0 \\ \operatorname{arctg}x, & x > 0 \end{cases}$ este derivabilă pe $\mathbb{R}$.
  - c) Să se determine cel mai mare număr real a care are proprietatea $f(x) \geq a + 2\ln x$, $\forall x \in (0, \infty)$.
2. Se consideră funcțiile $f: (-1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{2x}{(x+1)(x^2+1)}$ și $F: (-1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $F(x) = a \ln(x+1) + b \ln(x^2+1) + c \cdot \operatorname{arctg}x$, unde a, b, c sunt parametri reali.
  - a) Să se determine a, b, c , astfel încât F să fie o primitivă a funcției f .
  - b) Să se calculeze $\int f(x) \frac{x+1}{x(x^2+1)} dx$.
  - c) Să se studieze monotonia funcției F , în cazul în care ea este primitivă a funcției f .

REZOLVARI

Subiectul I

1. $\sqrt[3]{3} > \sqrt{2} \Leftrightarrow (\sqrt[3]{3})^6 > (\sqrt{2})^6 \Leftrightarrow 3^2 > 2^3$ adevărat.

$\sqrt[3]{3} = \log_2 2\sqrt[3]{3} < \log_2 4 < \log_2 5$ deci $\sqrt[3]{3} \in (\sqrt{2}, \log_2 5)$.

2. $x^2 + 3x + m \geq 0 \forall x \in R \Rightarrow \Delta \leq 0 \Rightarrow m \geq \frac{9}{4}$.

3) $\sin\left(x + \frac{\pi}{6}\right) + \cos\left(\frac{\pi}{3} - x\right) = 1 \Leftrightarrow \cos\left(\frac{\pi}{2} - x - \frac{\pi}{6}\right) + \cos\left(\frac{\pi}{3} - x\right) = 1 \Rightarrow$

$2 \cos\left(\frac{\pi}{3} - x\right) = 1 \Rightarrow \cos\left(\frac{\pi}{3} - x\right) = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{\pi}{3} - x = \pm \frac{\pi}{3} + 2k\pi, k \in Z \Rightarrow$

$\Rightarrow x \in \{2k\pi\} \cup \{2k\pi - \frac{2\pi}{3}\}, k \in Z$.

4) $f: \{1,2,3\} \rightarrow \{5,6,7,8\}$.

Dacă f este strict crescătoare, atunci $f(1) < f(2) < f(3)$

Se formează astfel : $\{5,6,7\}, \{5,6,8\}, \{5,7,8\}, \{6,7,8\}$ - 4 posibilități de definire pentru f .

Dacă f este strict descrescătoare, atunci $f(1) > f(2) > f(3)$

Se formează astfel : $\{8,7,6\}, \{8,7,5\}, \{8,6,5\}, \{7,6,5\}$ - 4 posibilități de definire pentru f .

În total, avem 8 funcții strict monotone astfel definite.

5. $\vec{u} \perp \vec{v} \Leftrightarrow \vec{u} \cdot \vec{v} = 0 \Rightarrow 2m - 12 = 0 \Rightarrow m = 6$.

6. $P = \operatorname{tg}1^\circ \cdot \operatorname{tg}2^\circ \dots \operatorname{tg}44^\circ \cdot \operatorname{tg}45^\circ \cdot \operatorname{ctg}44^\circ \dots \operatorname{ctg}88^\circ \cdot \operatorname{ctg}89^\circ \dots =$
 $(\operatorname{tg}1^\circ \cdot \operatorname{ctg}89^\circ) (\operatorname{tg}2^\circ \cdot \operatorname{ctg}88^\circ) \dots (\operatorname{tg}44^\circ \cdot \operatorname{ctg}44^\circ) \operatorname{tg}45^\circ = 1$.

Subiectul II

1.a) $\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & -1 & 1 \\ 7 & -1 & a \end{vmatrix} = -a - 2 + 14 + 7 + 1 - 4a \Rightarrow -5a + 20 = 0 \Rightarrow a = 4$

b) sistem incompatibil $\Rightarrow \Delta = 0$ și $\Delta_{\text{car}} \neq 0$
 $\Delta = 0 \Rightarrow a = 4$

$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & -1 & 1 \\ 7 & -1 & 4 \end{pmatrix}, \quad \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 2 & -1 \end{vmatrix} = -1 - 4 = -5 \neq 0$

$\Delta_{\text{car}} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & -1 & 1 \\ 7 & -1 & b \end{pmatrix} = -b - 2 + 14 + 7 + 1 - 4b \neq 0 \Rightarrow -5b + 20 \neq 0 \Rightarrow b \neq 4$

c) Dacă $a \neq 4 \Rightarrow$ regula lui Cramer $\Rightarrow$ soluția (x, y, z)

$\Delta_x = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ b & -1 & a \end{vmatrix} = -a - 1 + 2b + b + 1 - 2a = 3b - 3a \Rightarrow x = \frac{3(b-a)}{5(4-a)}$

$\Delta_y = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 1 & 1 \\ 7 & b & a \end{vmatrix} = a + 2b + 7 - 7 - b - 2a = b - a \Rightarrow y = \frac{b-a}{5(4-a)}$

$\Delta_z = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & -1 & 1 \\ 7 & -1 & b \end{vmatrix} = 20 - 5b \Rightarrow z = \frac{5(4-b)}{5(4-a)} = \frac{4-b}{4-a}$

x, y, z progresie aritmetică $\Rightarrow y = \frac{x+z}{2} \Rightarrow \frac{b-a}{5(4-a)} = \frac{\frac{3(b-a)}{5(4-a)} + \frac{4-b}{4-a}}{2}$

$$\Leftrightarrow \frac{(b-a)}{5(4-a)} = \frac{3b-3a+20-5b}{10(4-a)} \Rightarrow 2b-2a=-2b-3a+20 \Rightarrow 4b+a=20 \text{ sau } a=20-4b$$

deci există o infinitate de numere reale a, b pentru care x, y, z sunt în progresie aritmetică.

2) a) Fie $z = x+iy \in \mathbb{Z}$ cu $x^2+y^2 \neq 0$. Deci $z \in \mathbb{Z}^*$. Considerăm că $A(z) = \begin{pmatrix} x & iy \\ yi & x \end{pmatrix}$. Fie $z_1, z_2 \in \mathbb{C}^*$ $z_1 = x_1 + iy_1$;

$$z_1 = x_1 + iy_1$$

Fie $z_1, z_2 \in \mathbb{Z}^*$, $z_1 = x_1 + iy_1$

$$A(z_1) \cdot A(z_2) = \begin{pmatrix} x_1x_2 - y_1y_2 & i(x_1y_2 + x_2y_1) \\ i(x_1y_2 + x_2y_1) & x_1x_2 - y_1y_2 \end{pmatrix} = A(z_1 \cdot z_2), \text{ unde } z_1 \cdot z_2 = x_1x_2 - y_1y_2 + i(x_1y_2 + x_2y_1)$$

$$b) (\forall) A(z_1), A(z_2) \in G \Rightarrow A(z_1) \cdot A(z_2) = A(z_1 \cdot z_2) \in G$$

Înmulțirea matricelor este în general asociativă.

$A(z_1) \cdot A(z_2) = A(z_2) \cdot A(z_1) = A(z_1 z_2)$ ($\forall$) $A(z_1), A(z_2) \in G$ deoarece mulțimea numerelor complexe este asociativă.

($\exists$) $A(e) \in G$ a.i. $A(e) \cdot A(z) = A(z) \cdot A(e) = A(z)$ ($\forall$) $A(z) \in G \Rightarrow A(e) = A(1) \in G$ element neutru.

($\forall$) $A(z) \in G$ ($\exists$) $A(\frac{1}{z}) \in G$ a.i. $A(z) \cdot A(\frac{1}{z}) = A(1)$ $\frac{1}{z} \in \mathbb{C}^*$ ($\forall$) $z \in \mathbb{C}^*$, deci orice element este

simetrizabil $\Rightarrow (G, \cdot)$ este grup abelian.

c) Funcția $f: \mathbb{C}^* \rightarrow G$ $f(z) = A(z)$ este izomorfism între grupurile $(\mathbb{C}^*, \cdot)$ și $(G, \cdot)$

Subiectul III

1. a) Avem din $x_{n+1} - x_n = x_n^2 - x_n + 1 > 0, \forall n \in \mathbb{N}$, deci șirul este strict crescător. Așadar este marginit inferior. Presupunem prin reducere la absurd că este mărginit superior. Din teorema lui Weierstras rezultă că este convergent. Fie $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = l \in \mathbb{R}$. Trecem la limită în relația de recurență și obținem $l^2 - l + 1 = 0 \Rightarrow l_{1,2} \notin \mathbb{R}$, contradicție. Cum f este strict crescătoare pe $[0, \infty)$ și nemărginită, rezultă că $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \infty$.

$$b) g(x) = \begin{cases} x^3 + x, & x \leq 0 \\ \arctg x, & x > 0 \end{cases}$$

g continuă pe $\mathbb{R}$

$$g'(x) = \begin{cases} 3x^2 + 1, & x < 0 \\ \frac{1}{1+x^2}, & x > 0 \end{cases}$$

$$g's(0) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (3x^2 + 1) = 1, g'd(0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{1+x^2} = 1. \text{ Deci } g's(0) = g'd(0) \in \mathbb{R}$$

Deci g derivabilă în 0. Cum g derivabilă pe $\mathbb{R} \setminus \{0\}$, obținem că g e derivabilă pe $\mathbb{R}$

c)

$$x^2 + 1 \geq a + 2 \ln x, \forall x \geq (0, \infty)$$

$$\frac{x^2 + 1 - 2 \ln x - a}{h(x)} \geq 0$$

$$h'(x) = 2x - \frac{2}{x} = \frac{2(x^2 - 1)}{x}$$

$$h'(x) = 0 \Rightarrow x = 1$$

x	0	1	1
h'(x)	-----	0	+++++
h(x)		2-a	

$$h(x) \geq 2-a$$

Dar $h(x) \geq 0$ Cel mai mare număr cu proprietatea din enunț e 2.

2. 2. a) F este primitivă pentru f dacă și numai dacă $F'(x) = f(x)$ adică

$$\frac{a}{x+1} + \frac{2bx}{x^2+1} + \frac{c}{x^2+1} = \frac{2x}{(x+1)(x^2+1)} \quad (\forall) x > -2.$$

Se obține sistemul $\begin{cases} a + 2b = 0 \\ c + 2b = 2 \\ a + c = 0 \end{cases}$ cu soluțiile $a = -1, b = \frac{1}{2}, c = 1$.

$$\begin{aligned} \text{b) } \int f(x) \frac{x+1}{x(x^2+1)} dx &= \int \frac{2}{(x^2+1)^2} dx = 2 \int \frac{1+x^2-x^2}{(x^2+1)^2} dx = 2 \int \frac{1}{(x^2+1)} dx - \int x \cdot \frac{2x}{(x^2+1)^2} dx = \\ &= 2 \arctg x + \frac{x}{1+x^2} - \int \frac{1}{(x^2+1)} dx = 2 \arctg x + \frac{x}{1+x^2} + C \end{aligned}$$

c) $F'(x) = f(x)$. Din faptul că $f(x) \geq 0$ pe intervalul $[0, \infty)$ rezultă că F este strict crescătoare pe $[0, \infty)$, iar $f(x) < 0$ pentru $x \in (-1, 0)$ atunci F este strict descrescătoare pe $(-1, 0]$